

GMINA DOBRE
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Etap: ponowne wyłożenie do publicznego wglądu

Temat: Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Dobre

Umowa: z dnia 18 maja 2010 r.

Zamawiający: Gmina Dobre

Autor opracowania: mgr Emila Stankiewicz
mgr Wioletta Czubak

- październik 2013 -

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES PROGNOZY	4
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
5. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ICH PRZEPROWADZANIA	7
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	11
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM	15
8. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	17
9. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE	23
10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM	26
11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE	31
12. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCHBYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU ..	40
13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STUDIUM ..	41
14. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	42
15. INFORMACJE ZAWARTE W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, SPORZĄDZONYCH DLA INNYCH PRZYJĘTYCH JUŻ DOKUMENTÓW, POWIĄZANYCH Z PROJEKTEM DOKUMENTU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM POSTĘPOWANIA	43
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	46
17. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	49

Niniejsza zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze sporządzana w oparciu o Uchwałę Rady Gminy Dobrze Nr XVII/142/12 z dnia 25 czerwca 2012, stanowi realizację uwag Wojewody Mazowieckiego, zawartych w piśmie z 16 kwietnia 2012 roku oraz uwzględnienie aktualnie podejmowanych decyzji oraz zgłoszonych wniosków.

Obecna zmiana prowadzona jest w pełnej procedurze planistycznej, z graficznym wyróżnieniem wprowadzonych zmian, które uwzględniają uwagi Wojewody, zgłoszone wnioski, aktualnie podejmowane decyzje oraz planowaną linię elektroenergetyczną 110 kV relacji Stanisławów Korytnica w południowo – wschodniej części Gminy.

Tak więc, niniejsza Prognoza została uzupełniona w tym zakresie, pozostałe ustalenia zachowują swoją aktualność.

* *

*

1. WSTĘP

Podstawą opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest podjęta przez Radę Gminy Dobrze Uchwała Nr XXXVI/256/06 z dnia 17 października 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze, w jej granicach administracyjnych.

Zmiana dotyczy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze uchwalonego Uchwałą nr VI/35/99 Rady Gminy Dobrze z dnia 11 marca 1999 roku, zmienionego uchwałą nr XXIX/226/2001 Rady Gminy w Dobrem z dnia 28 grudnia 2001 roku.

Dokonane zmiany w stosunku do Studium ...z 1999 r. dotyczą głównie:

1. rozszerzenia problematyki zgodnie z nowymi regulacjami prawnymi,
2. zaktualizowania bazy informacyjnej dotyczącej zarówno strefy gospodarczej, komunikacji, infrastruktury technicznej, środowiska przyrodniczego i kulturowego,
3. nowych kierunków zagospodarowania przestrzennego,
4. terenów rozwojowych stwarzających dogodne warunki lokalizacyjne dla przyszłych inwestorów, w tym również rozwijających energetykę wiatrową.
5. koncepcji rozwiązania zagadnień infrastrukturalnych.

2. PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES PROGNOZY

Podstawa prawna

Podstawą prawną wykonania prognozy są:

- 1) Art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 12 czerwca 2012 r. poz 647) – wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko uwzględniającą ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 2) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227);
- 3) Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości wyznaczonym przez:
 - Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie – pismo RDOŚ-14-WOOS-I- DC-7041-481/10 z dnia 29.06.2010 r.,
 - Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Warszawie – pismo ZNS. 711-1075-1/10.MK z dnia 18.06. 2010 r.;

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. (zwanej „ustawą ooś”) powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i najnowszych metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Prognoza ma za zadanie:

- 1) Określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez Studium nowych sposobów użytkowania terenów;
- 2) Sprawdzić, czy zostały uwzględnione uwarunkowania środowiskowe;
- 3) Ocenić skutki wynikające z projektowanych zamierzeń;
- 4) Sprawdzić, czy przyjęte sposoby i metody zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko przyczynią się do jego zmniejszenia;
- 5) Sprawdzić, w jakim stopniu proponowany sposób zagospodarowania może naruszać zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

1) „Strategia zrównoważonego rozwoju gminy Dobre do 2020 r.” – Uchwała Rady Gminy Dobre, Nr XI/60/07 z dnia 29.11. 2007 r.

Dokument ten prezentuje w swej treści długookresowy program działania określający strategiczne cele rozwoju oraz wskazujący sposoby ich wykonania w postaci celów operacyjnych i kierunków działań (projektów realizacyjnych). Umożliwi to uporządkowanie i odpowiednie rozłożenie w czasie planowanych działań.

Głównym motywem opracowania Strategii była potrzeba stworzenia merytorycznych podstaw dla prowadzenia długookresowej i kompleksowej polityki rozwoju gminy Dobre, zmierzającej do:

- stałej poprawy standardu życia i pracy mieszkańców,
- aktywizacji mieszkańców do działań prospołecznych i ich integracji wokół działań prorozwojowych, zgodnie z zasadą partycypacji społecznej,
- ochrony cennych walorów i zasobów środowiska przyrodniczego oraz doprowadzenie jego stanu czystości do standardów Unii Europejskiej,
- promowania ekologicznych kierunków i form w wybranych – a istotnych dla zrównoważonego rozwoju Gminy – sferach i obszarach aktywności mieszkańców (produkcja, usługi, mieszkalnictwo, rekreacja i wypoczynek oraz zagospodarowanie przestrzenne),
- ochrony walorów i zasobów dziedzictwa kulturowego,
- tworzenia jak najlepszych warunków dla dalszego rozwoju gospodarczego jako podstawy do zmniejszania się rozmiarów bezrobocia oraz wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy,
- prowadzenia aktywnej działalności promocyjnej Gminy, a przede wszystkim jej walorów i zasobów (silnych stron), czyli wskazującą na jej aktywność lokalizacyjną dla nowych mieszkańców i inwestorów,
- efektywnego wykorzystywania środków finansowych z budżetu Gminy, zgodnie z zasadą racjonalnego gospodarowania;

2) „Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla gminy Dobre”

Program ochrony środowiska dla gminy Dobre na lata 2010 – 2013 z uwzględnieniem lat 2014 – 2017, stanowi drugą edycję dokumentu programowego określającego zadania w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy i jest aktualizacją dokumentu przyjętego w 2005 roku, z uwzględnieniem analizy i wniosków zawartych w Raporcie z realizacji dotychczasowego.

Program ochrony środowiska jest opracowaniem kompleksowo przedstawiającym politykę ekologiczną gminy Dobre, będącym równocześnie aktualnym źródłem informacji o jej ekologicznych uwarunkowaniach a także spisem konkretnych zadań i zaleceń dla władz

gminy oraz wszystkich jednostek korzystających ze środowiska. Realizacja tych zadań przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy Dobre.

Głównym celem Programu jest przedstawienie polityki ekologicznej gminy Dobre wraz z wynikającymi z niej celami, kierunkami działań i zadaniami.

Program ochrony środowiska określa:

- Ogólną charakterystykę i ocenę zasobów oraz walorów środowiska przyrodniczego Gminy,
- Stan i tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego,
- Podstawowe źródła przeobrażeń środowiska przyrodniczego,
- Ograniczenia i szanse rozwoju Gminy wynikające ze stanu i przeobrażeń środowiska, łącznie z rankingiem zagrożeń ekologicznych,
- Cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska na następne lata w perspektywie krótko i średniookresowej,
- Zadania inwestycyjne i pozainwestycyjne gminy Dobre w zakresie ochrony środowiska,
- Zestawienie kosztów realizacji Programu i dokonanie oceny źródeł jego finansowania,
- Harmonogram realizacji Programu,
- Metody kontroli, monitorowania skutków realizacji Programu i oceny realizacji zamierzonych celów,
- Uwarunkowania realizacyjne Programu, jego wdrożenie i monitoring;

3) „Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla gminy Dobre na lata 2010 – 2017”

Zaktualizowana wersja Planu przedstawia działania zmierzające do utworzenia nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarowania odpadami na lata 2010 – 2017, zgodnego z Polityką Ekologiczną Państwa i projektem Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.

Celem dokumentu jest zorganizowanie gospodarki odpadami na terenie gminy Dobre, w sposób zapewniający szeroko pojmowaną ochronę środowiska oraz uwzględniający obecne i przyszłe uwarunkowania ekonomiczne.

Plan obejmuje pełen zakres informacji dotyczących głównych rodzajów odpadów powstających na terenie gminy Dobre, a w szczególności odpadów komunalnych, niebezpiecznych i innych specyficznych rodzajów odpadów. Szczególny nacisk położono na zagadnienia związane z istniejącymi i planowanymi inwestycjami w gospodarce odpadami ze wskazaniem źródeł ich finansowania. Szczegółowo również przeanalizowano problematykę zamkniętego w 2008 roku składowiska odpadów komunalnych w Makówcu Dużym oraz określono bieżące problemy i wskazano słabe strony

systemu, sformułowano priorytety, cele i zadania z zakresu gospodarki odpadami.

4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Metoda opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze, polega na:

- 1) Określeniu stanu środowiska na terenie objętym zmianą Studium i terenach otaczających;
- 2) Ocenie projektowanych zmian w aspekcie wpływu ustaleń zmiany Studium na stan środowiska;
- 3) Ocenie zgodności projektowanych rozwiązań z zasadami zrównoważonego rozwoju i aktualnymi aktami prawnymi.

Stan środowiska, określono na podstawie materiałów instytucji zajmujących się ochroną środowiska i przyrody, specjalistycznych opracowań naukowych i technicznych oraz informacji zawartych w materiałach archiwalnych.

Informacje pozyskano też z przeprowadzonych wizji i inwentaryzacji terenu oraz bezpośrednich wywiadów i rozmów z władzami samorządowymi i społecznością lokalną.

Informacje zawarte w Prognozie - opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano je do zawartości i stopnia szczegółowości dokumentu podstawowego.

Określono wpływ planowanych w zmianie Studium inwestycji i zamierzeń na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.

5. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ICH PRZEPROWADZANIA

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Ocenę jakości wód powierzchniowych kontrolowanych rzek wykonuje się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284) - do ustawy Prawo Wodne.

Wg powyższego rozporządzenia przynależność do odpowiedniej klasy dokonuje się przez porównanie oznaczonych stężeń poszczególnych

parametrów z ich wartościami granicznymi określonymi w załączniku 1 do Rozporządzenia. Dla każdego wskaźnika jakości wody zmierzonego z częstotliwością raz na miesiąc wyznaczane jest stężenie odpowiadające wartościom 90 % lub 10 % (dla tlenu rozpuszczonego, miana coli oraz odczynu).

W przypadku natomiast mniejszej częstotliwości badań przyjmuje się najmniej korzystną jego wartość.

Określenie ogólnej klasy jakości wód rzeki w punkcie pomiarowym dokonuje się przyjmując najniższą klasę obejmującą, łącznie z wyższymi klasami, 90 % ilości wskaźników.

Dla parametrów podaje się wynik klasyfikacji w postaci:

- „I” - klasa I (wody o bardzo dobrej jakości)
- „II” - klasa II (wody dobrej jakości)
- „III” - klasa III (wody zadowalającej jakości)
- „IV” - klasa IV (wody nie zadowalającej jakości)
- „V” - klasa V (wody złej jakości).

Zanieczyszczenie wód podziemnych

Ochrona wód podziemnych polega przede wszystkim na ochronie ujęć i wprowadzaniu stref ochrony bezpośredniej i pośredniej oraz na ochronie głównych zbiorników wód podziemnych i ich stref zasilania. Ustanowienie stref ochrony ujęć wód podziemnych pozwoli na zabezpieczenie potrzeb ludności w zakresie dobrej jakości wody pitnej oraz przyczyni się do skutecznej ochrony zasobów wodnych.

Ważnym elementem ochrony wód podziemnych są także informacje o ich jakości. W tym celu należy rozwijać regionalny i lokalny monitoring tych wód, który powinien zapewnić stałą obserwację dynamiki zmian jakościowych oraz wspomagać działania zmierzające do likwidacji lub ograniczenia ujemnego wpływu czynników antropogenicznych.

Zanieczyszczenie gleb

Prowadzone badania próbek gleb i uzyskane wyniki pozwalają określić stan jakości gleb, co może stanowić punkt wyjścia do przyszłej oceny wpływu planowanych inwestycji na środowisko glebowe.

Podstawą oceny jakości badanych gleb jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9.09.2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359).

W powyższym Rozporządzeniu określone zostały trzy grupy gruntów, dla których obowiązują różne wartości dopuszczalne zanieczyszczeń:

- grunty grupy A – obszary poddane ochronie na podstawie przepisów Prawa Wodnego i o Ochronie Przyrody,
- grunty grupy B – użytki rolne z wyłączeniem gruntów pod stawami i pod rowami,

- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, grunty zabudowane i zurbanizowane z wyłączeniem terenów przemysłowych, komunikacyjnych i użytków kopalnych,
- grunty grupy C – tereny przemysłowe, użytki kopalne, tereny komunikacyjne;

Najostrzejsze normy obowiązują na gruntach grupy A, najłagodniejsze na gruntach grupy C.

Zanieczyszczenie powietrza

W ramach wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza, jakość powietrza określana jest przy użyciu różnych metod.

Podstawę oceny stanowią przede wszystkim metody pomiarowe. Drugą – uzupełniającą grupą metod - jest obiektywne szacowanie na podstawie analogii oraz wykonywane co 2-3 lata modelowanie matematyczne, oparte na podstawie danych o emisji zanieczyszczeń powietrza, danych o użytkowaniu terenu oraz danych meteorologicznych.

Dodatkowo obok wyników pomiarów, ocena jakości powietrza oparta jest na analogiach i ogólnych przesłankach takich jak:

- wyniki pomiarów uzyskane w stacjach komunikacyjnych w obszarze zabudowy mieszkaniowej. Są one także ogólną miarą uciążliwości w dziedzinie zdrowia,
- wartości stężeń pyłu zmierzone metodą reflektometryczną. Większe od dopuszczalnych, poziomy stężenie pyłu PM10 oznaczają przekroczenia tych poziomów. W przypadku braku takich przekroczeń należy odnieść ocenę przekroczeń do wartości zmierzonych metodą reflektometryczną, pomnożonych przez 1,5;

Poziom poszczególnych substancji w powietrzu, standard monitoringu winien odpowiadać zakresowi najwyższych stężeń w strefie oceny.

Decyzje o przeprowadzeniu programów ochrony powietrza, podejmowane są co roku po uzyskaniu pełnych serii pomiarowych ze stanowisk położonych w obszarach najwyższych stężeń.

Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska zostały wdrożone nowe regulacje dotyczące pól elektromagnetycznych (PEM), które ustawa definiuje jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Zgodnie z art. 123 ustawy, oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach PMŚ.

Wykonanie badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku jest zadaniem Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Dopuszczalne wielkości natężenia pól elektromagnetycznych określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. nr 192, poz. 1883).

Zgodnie z tym Rozporządzeniem dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych wyznaczone zostały dla „terenów przeznaczonych pod zabudowę” jak i „miejsc dostępnych dla ludności” i odnoszą się do różnych zakresów częstotliwości pól.

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola Elektromagnetycznego	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1	2	3	4
50 Hz	1kV/m	60A/m	-

Objaśnienia:

a) 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej

b) podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych.

Zagrożenie środowiska przez odpady

Gospodarka odpadami to złożony proces obejmujący ich zbiórkę, transport, odzysk, unieszkodliwianie jak również nadzór nad tymi działaniami.

Monitorowanie gospodarki odpadami umożliwia kontrolę zagrożeń stwarzanych przez powstające odpady oraz interwencję w razie wykrytych nieprawidłowości w ich obrocie.

Biorąc pod uwagę źródło pochodzenia, odpady dzielimy na dwie podstawowe grupy:

- odpady komunalne, powstające w wyniku bytowania człowieka,
- odpady przemysłowe, powstające w wyniku działalności gospodarczej;

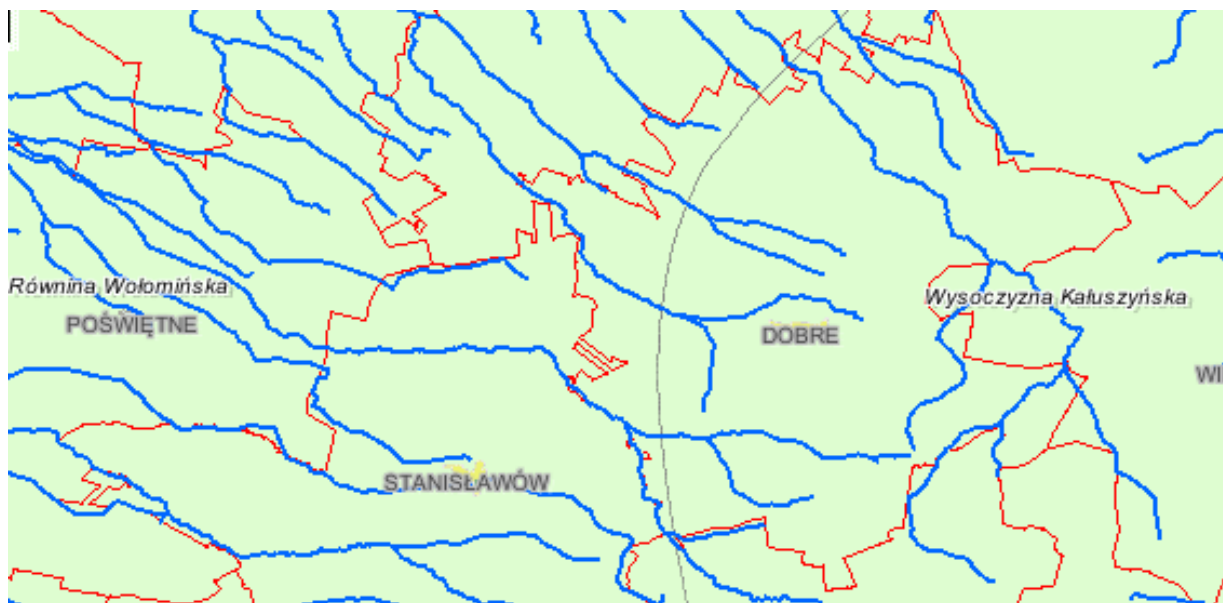
W każdej z tych grup, biorąc pod uwagę stopień szkodliwości, można wyodrębnić:

- odpady niebezpieczne, które ze względu na pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny oraz inne właściwości stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi i środowiska,
- odpady inne niż niebezpieczne.

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie fizyczno - geograficzne

Pod względem fizyczno-geograficznym (wg J. Kondrackiego), gmina Dobre leży na granicy dwóch mezoregionów: Równiny Wołomińskiej i Wysoczyzny Kałuszyńskiej.

Położenie gminy Dobre, na tle jednostek fizyczno – geograficznych (J. Kondracki)
Źródło: Centralna Baza Danych Geologicznych

Należą one do dwóch różnych makroregionów:

- Obejmująca zasadniczą część gminy Wysoczyzna Kałuszyńska do Niziny Południowopodlaskiej.
- Obejmująca północno-zachodnią część gminy Równina Wołomińska do Niziny Środkowomazowieckiej.

Budowa geologiczna

Podłoże geologiczne gminy Dobre stanowią piaszczysto-gliniaste utwory pochodzenia lodowcowego. Tworzą one falistą wysoczyznę przecinaną siecią dolin drobnych, niekiedy nieistniejących już strumieni.

Pod względem morfologicznym zasadnicza część Gminy położona jest na zdenudowanej wysoczyźnie morenowej, z wyłączeniem części północno-zachodniej, która rozciąga się na poglądalnej równinie denudacyjnej stożka napływowego.

W warstwie podpowierzchniowej gruntów dominują utwory gliniaste i piaszczysto-gliniaste.

Lokalnie występują także: organogeniczne utwory (torfy) w dnach dolin i obniżeniach oraz piaski eoliczne na wydmach. Generalnie warunki dla posadowienia standardowych budowli są dobre. Ograniczenia wynikają głównie z niekorzystnych warunków wodnych.

Rzeźba terenu

Obszar wysoczyzny morenowej wznosi się na wysokości 150-200 m n.p.m. Powierzchnia jest tu wyraźniej falista, o przeważających spadkach 2-5 %, nachylona generalnie w kierunku północno-zachodnim.

W południowej części Gminy wyraźne są wzgórza morenowe o wysokości bezwzględnej przekraczającej 200 m n.p.m. (rejon wsi Młęcin).

Nieliczne wzgórza wydmore występują na zachód i południowo-zachód od wsi Dobre.

Wzgórzom wydmorem towarzyszą obniżenia terenu typu deflacyjnego, zagłębione od 1,0 do 3,0, często zatorfione.

Klimat

Gmina Dobre położona jest na obszarze o wyraźnym wpływie klimatu kontynentalnego, charakteryzującym się większymi od średnich w Polsce amplitudami temperatury powietrza, dość późną i stosunkowo krótką wiosną, długim latem, długą i chłodną zimą z trwałą pokrywą śnieżną oraz większymi opadami atmosferycznymi.

Charakterystyczne wskaźniki klimatyczne przedstawiają się następująco:

- Średnia temperatura stycznia - 3,2 ° C,
- Średnia temperatura lipca - 18,2 ° C,
- Średnia roczna temperatura - 7,0 ° C,
- Długość zimy - 97 dni,
- Długość lata - 98 dni,
- Dni pogodne – 55,
- Dni pochmurne – 115,
- Średnie roczne opady - 560-623 mm,
- Liczba dni z pokrywą śnieżną – 74,
- Liczba dni z przymrozkami- 118,
- Średnia roczna prędkość wiatru - 30m/s.

Lokalne odkształcenia warunków klimatycznych występują w dolinach Ossownicy i Rządzy oraz w większych obniżeniach terenowych. Panuje tam tendencja do inwersji termicznej, zwiększonej wilgotności powietrza, zwiększonej częstości mgieł.

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Dobre leży w dorzeczu Narwi.

Najważniejszym ciekim tego obszaru są:

- rzeka Ossownica, przecinająca obszar gminy w jej północno-wschodniej części,
- rzeka Rządza, wyznaczająca południowo-zachodnią granicę gminy Dobre;

- inne ciekі o nazwach Cienka, Kobylanka, Boruczanka, stanowiące przeważnie dopływy wymienionych wyżej dwóch rzek, mają charakter wybitnie lokalny.

Zbiorniki wód na terenie gminy Dobre są nieliczne. Wyróżnia się kompleks stawów we wsi Rudzienko w południowej części gminy w zlewni Rządzy.

Melioracje

Urządzenia melioracyjne wykonywane są na obszarach rolniczych w celu polepszenia warunków uprawy.

Przeznaczenie tych terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową, infrastrukturę techniczną oraz w przypadku zalesiania winno zostać poprzedzone analizą zasadności częściowej likwidacji urządzeń melioracyjnych na tym terenie. Bezwzględnie zachowana musi zostać ta część systemu, która przeprowadza wody melioracyjne z terenów sąsiadujących z terenami przeznaczonymi w Studium pod nowe formy zainwestowania.

Występujące na terenie gminy Dobre, urządzenia melioracyjne należy uprzednio dostosować do zmiennego przeznaczenia gruntów.

Tereny zmeliorowane gminy Dobre					
L.P.	Obręb	Obszar zmeliorowany ogółem w ha	Powierzchnia odwodniona rowami w ha	Powierzchnia gruntów zdrenowanych w ha	Rzeka
1	Poręby Stare	35	35	-	Boruczanka
2	Poręby Nowe	55	55	-	Boruczanka
3	Adamów	-	-	-	Ossownica
4	Brzozowica	34	34	-	Cienka
5	Czarnocin	9	9	-	Kobylanka
6	Dobre	173	138	35	-
7	Drop	-	-	-	Ossownica
8	Grabniak	6	6	-	-
9	Głęboczycza	89	89	-	Cienka
10	Joanin	6	6	-	Ossownica
11	Kobylanka	38	38	-	Kobylanka
12	Makówiec Duży	-	-	-	Ossownica
13	Makówiec Mały	-	-	-	Ossownica
14	Męcín	10	10	-	-
15	Osęczyzna	-	-	-	Rządza
16	Ruda Pniewnik	7	7	-	Ossownica
17	Rudno	115	17	98	-
18	Rudzienko	110	110	-	-
19	Sołki	3	3	-	Kobylanka
20	Wólka Kobylańska	-	-	-	Kobylanka
21	Zdrojówki	18	18	-	Boruczanka
22	Rynia	-	-	-	Rynia
23	Walentów	1	-	1	Kobylanka

Etap: ponowne wyłożenie do publicznego wglądu

24	Antonina	13	-	13	-
25	Duchów	153	9	144	-
26	Czarnogłów	330	-	330	Ossownica
27	Kolonia Rąbierz	258	10	248	-
28	Wólka Czarnogłowska	119	4	115	Ossownica
29	Pokrzywnik	19	-	19	-
30	Razem	1601	599	1003	

Źródło: Wojewódzki Zarząd Melioracji Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział w
Sokołowie Podlaskim 05.07.2010

Wody podziemne

Zaopatrzenie ludności gminy Dobrze, w wodę odbywa się głównie ze studni kopalnych, ujmujących wodę z pierwszego, czwartorzędowego poziomu wodonośnego.

Wyodrębnić można dwie strefy występowania wód gruntowych pierwszego poziomu:

- Strefa I, obejmująca obszar dolin, obniżeń oraz fragmenty równiny położone w bezpośrednim sąsiedztwie dolin, gdzie zwierciadło wód gruntowych występuje płycej, niż 1,0 m ppt i tworzy ciągły, swobodny poziom uzależniony od stanu wody w rzekach,
- Strefa II, obejmuje obszar wysoczyzny. Zwierciadło wód układa się tu na zróżnicowanych głębokościach i nie tworzy ciągłego poziomu. Często występują tu wody przypowierzchniowe - wierzchówki, utrzymujące się w płytkich piaskach na glinie zwałowej.

Główny poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędowych na głębokości 20-50 m p.p.t.

Przeciętna ich wydajność wynosi od 10 do 30 m³/ godz.

Południowo – zachodni fragment gminy położony jest w obszarze trzeciorzędowego, porowego zbiornika wód podziemnych GZWP – 215A „Subniewska – Warszawska (część centralna), o całkowitej powierzchni - 17 500 km² i o średniej głębokości ujęć – 180 m p.p.t.

Poziom trzeciorzędowy związany jest z występowaniem oligoceńskich utworów piaszczystych i żwirowych oraz z piaskami miocenu, które występują w łączności hydraulicznej z wodami czwartorzędowymi.

Zwierciadło wody występuje na głębokości 50-120 m. pod ciśnieniem hydrostatycznym.

Poziom ten jest izolowany od powierzchni terenu przez czwartorzędowe i trzeciorzędowe utwory ilaste.

Warunki zasilania i drenażu piętra trzeciorzędowego zależą od warunków hydrogeologicznych w piętrze czwartorzędowym, a także od układu sieci hydrograficznej i morfologii terenu.

Szata roślinna

Lasy zajmują niecałe 20% powierzchni gminy Dobre (wskaźnik znacznie niższy od średniej krajowej, wynoszącej 27%).

Tereny leśne występują nierównomiernie, większe, zwarte kompleksy leśne dominują w części północno – zachodniej. Tworzą je głównie lasy wzdłuż dolin rzek: Rządzy i Ossownicy.

Na pozostałym obszarze, lasy są nieliczne, środkowa część gminy Dobre jest prawie bezleśna.

W lasach, w północno – zachodniej części Gminy, jak i na pozostałych obszarach, dominują siedliska borowe z przewagą boru świeżego, o drzewostanie, w którego skład wchodzi głównie sosna, a tylko sporadycznie brzoza i dąb.

W dolinach rzecznych, zagłębieniach i obniżeniach terenu, występują siedliska tęgusy i olsu. Pod względem gatunkowym dominuje tu olcha.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

Brak Studium, który jest instrumentem realizacji celów i zadań władzy i społeczności lokalnej, może prowadzić do chaosu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Szczególnie niekorzystne byłoby zaniechanie realizacji działań w zakresie systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania systemów przyrodniczych.

Brak Studium, to sytuacja, w której świadome działanie i wykorzystanie środków finansowych na planowy rozwój przestrzenny i społeczno – gospodarczy jednostek osadniczych będzie utrudnione lub wręcz niemożliwe. Dotyczy to przede wszystkim działań i środków skierowanych na ochronę istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych, rekultywację terenów zdegradowanych czy poprawę standardów życia i zamieszkania ludności.

Istotnymi zagadnieniami z tego zakresu są problemy związane z:

- ekspansją urbanizacji na tereny otwarte,
- niekontrolowanym rozwojem budownictwa lotniskowego,
- presją inwestycyjną na tereny o cennych walorach przyrodniczych, szczególnie tereny obniżen dolinnych,
- nasileniem ruchu komunikacyjnego i związanym z tym wzrostem zanieczyszczeń komunikacyjnych i pogorszeniem się klimatu akustycznego,
- nierozwiązanymi problemami składowania odpadów i gospodarki ściekowej,
- rekultywacją terenów poeksploatacyjnych i terenów po dzikich

wysypiskach śmieci,

- ochroną zasobów wód pitnych dla potrzeb zaopatrzenia ludności.

Wzrost natężenia ruchu drogowego, wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, może stanowić przesłankę do uznania, że w tych rejonach będzie następować pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i zwiększenie poziomu hałasu.

Przy założeniu braku realizacji ustaleń zmiany Studium należy przyjąć, iż stan środowiska obszaru objętego opracowaniem, krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. będzie ulegał wprawdzie powolnemu ale postępującemu pogarszaniu się.

Prawidłowo realizowany rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny gminy Dobrze, powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie.

W przypadku braku realizacji działań zawartych w zmianie Studium przewidzieć można m.in. następujące skutki:

1) w zagospodarowaniu przestrzennym:

- degradacja terenów otwartych, brak ładu przestrzennego, brak miejsc wypoczynku i miejsc spotkań mieszkańców, organizacji imprez kulturalnych, gminnych, sportowych itp.,
- obniżenie standardów, jakości i wyposażenia technicznego istniejącej tkanki mieszkaniowej,
- brak możliwości rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego na obszarach do tych funkcji przeznaczonych;

2) w sferze gospodarczej:

- brak możliwości rozwoju gospodarczego,
- brak zainteresowania terenem gminy inwestorów zewnętrznych;

3) w sferze społecznej:

- pogłębianie się marazmu i zwiększająca się liczba mieszkańców dotkniętych wykluczeniem społecznym,
- pogłębianie się bezrobocia i braku możliwości rozwoju własnej działalności gospodarczej,
- niewystarczający rozwój gospodarstw agroturystycznych i produkujących zdrową ekologiczną żywność,
- brak wystarczającego dostępu do właściwej infrastruktury mieszkaniowej, usługowej, oświatowej, kulturalnej i rekreacyjno-wypoczynkowej;

Analizując powyższe ewentualne skutki braku realizacji zapisów zmiany Studium nasuwa się wniosek, że zaniechanie przewidzianych do realizacji ustaleń i działań - będzie negatywnie oddziaływać na dalszy rozwój gminy Dobrze.

Najważniejsze skutki mogą wystąpić w sferze społecznej oraz w sferze ochrony przyrody oraz poprzez brak inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej.

W związku z rozwojem gospodarczym i specyfiką regionu, bliskim sąsiedztwem terenów miejskich, zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo i nieurbanizowane, może prowadzić do znaczącego pogorszenia się elementów środowiska.

Wszystkie działania i ustalenia zaproponowane do realizacji mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy Dobrze. Będzie to pośrednio pozytywnie wpływać na zdrowie zamieszkującej tam ludności.

W przypadku, gdy zapisy, ustalenia oraz zakazy i nakazy zawarte w zmianie Studium nie zostaną wdrożone - negatywne trendy oddziaływania na środowisko mogą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać.

8. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Jakość powietrza

Jakość powietrza na terenie gminy Dobrze nie budzi większych zastrzeżeń. Powiat miński, na terenie którego znajduje się gmina Dobrze, zakwalifikowany został w 2009 roku do strefy A – bez przekroczeń poziomów dopuszczalnych (podobnie jak w latach poprzednich). Jedynie ze względu na benzo/a/piren w pyłe PM₁₀ powiat miński zakwalifikowano do strefy C, dla której konieczne jest wykonanie Programu Ochrony Powietrza.

Roczna ocena jakości powietrza za 2009 r. została wykonana w oparciu o układ stref, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref.

Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Powiat miński (gminę Dobrze) zakwalifikowano do strefy siedlecko – mińskiej. Strefę siedlecko – mińską, scharakteryzowano ze względu na: SO₂, NO₂, PM₁₀, CO, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm i benzo/a/piren.

Wartości kryterialne dla klasyfikacji stref obowiązujące w rocznej ocenie jakości powietrza w 2009 r. podano poniżej.

Poziomy dopuszczalne, docelowe, celu długoterminowego do klasyfikacji stref - ochrona zdrowia i ochrona roślin

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRE

Etap: ponowne wyłożenie do publicznego wglądu

Nazwa substancji	Czas uśrednienia stężenia	Określone poziomy dla zanieczyszczeń			Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji za 2009 r.	Dopuszczalna częstość przekraczania dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
		dopuszczalny	docelowy	długoterminowy		
Benzen	rok	5µg/m ³	-	-	6µg/m ³	-
Dwutlenek Azotu	1 - h	200µg/m ³	-	-	210µg/m ³	18 razy
	rok	40µg/m ³	-	-	42µg/m ³	-
Tlenki Azotu	rok	30µg/m ³	-	-	-	-
Dwutlenek siarki	1 - h	350µg/m ³	-	-	-	24 razy
	24 - h	125µg/m ³	-	-	-	3 razy
	rok	20µg/m ³	-	-	-	-
	pora zimowa	20µg/m ³	-	-	-	-
Ołów	rok	0,5µg/m ³	-	-	-	-
Arsen	rok	-	6mg/m ³	-	-	-
Kadm	rok	-	5mg/m ³	-	-	-
Nikiel	rok	-	20mg/m ³	-	-	-
Benzo/a/ Piren	rok	-	1mg/m ³	-	-	-
Ozon	max. dobowe ze stężeń 8-h koczujących	-	120µg/m ³ dopuszcza się 25 dni z przekroczeniem	120µg/m ³ nie dopuszcza się dni z przekroczeniem	-	-
	wartość AOT40 obliczana ze stężeń 1-h w okresie maj – lipiec	18000µg/m ³ xh	6000µg/m ³ xh	-	-	-
Pył Zawieszony PM 10	24 – h	50µg/m ³	-	-	-	35 razy
	rok	40µg/m ³	-	-	-	-
Tlenek Węgla	max. dob. ze stężeń 8-h koczujących	10000µg/m ³	-	-	-	-

Źródło: Powiat Miński. Informacja o stanie środowiska, maj 2010

Roczna ocena jakości powietrza w strefie siedlecko-mińskiej (w 2009 r.)

Cel ochrona zdrowia		Cel ochrona roślin i ekosystemów	
substancja	Klasa strefy	substancja	Klasa strefy
Dwutlenek siarki	A	Dwutlenek siarki	A
Dwutlenek azotu	A	Tlenki azotu (NO _x)	A
Pył zawieszony PM10	A	Ozon (AOT40)*	A/C
Ołów	A		
Benzen	A		
Tlenek węgla	A		
Arsen w pyłe PM10	A		
Nikiel w pyłe PM10			
Kadm w pyłe PM10	A		
Benzo/a/piren w pyłe PM10	C		
Ozon*	A/C		

* dotyczy całej strefy mazowieckiej (A- nie przekroczenie poziomu docelowego, C – ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego)

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za rok 2009 r. dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne strefę siedlecko – mińską (gminę Dobre) zakwalifikowano do strefy A (bez przekroczeń standardów imisyjnych). Dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe w wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2009 r. (obszar całego woj. mazowieckiego (strefa siedlecko - mińska- gmina Dobre) otrzymał klasę C ze względu na przekroczenie poziomu dla benzo/a/pirenu według kryterium ochrony zdrowia. Przyczyną przekroczeń są komunikacja i indywidualne paleniska domowe, tzw. niska emisja. Wysokie stężenie benzo/a/pirenu występują w okresie grzewczym, natomiast w okresie letnim, utrzymują się na ogół poniżej granicy oznaczalności.

Dla pozostałych zanieczyszczeń, dla których są określone poziomy docelowe (arsen, kadm, nikiel, oznaczone w pyłe PM10 oraz ozon) normy były dotrzymywane.

W gminie Dobre, lokalnie na stan czystości powietrza oddziałuje głównie zakład „WIENERBERGER” Cegielnie Lębork Sp.z o.o. Zakład Dobre w Rudzienku.

Jakość wód powierzchniowych

Podstawowym celem Ramowej Dyrektywy Wodnej jest osiągnięcie dobrego stanu wód do 2015 roku. Lata 2004 – 2008 były okresem przejściowym, w którym wdrażano nowe zasady monitoringu, a także szereg nowych oznaczeń w szczególności biologicznych oraz substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej. Konieczność określenia stanu ekologicznego rzek wymusza bowiem wykonywanie przede wszystkim badań biologicznych.

W 2009 roku nie prowadzono badań wód powierzchniowych na terenie powiatu mińskiego.

W latach 2008 – 2009 przeprowadzono badania dla rzeki Rządzy (rzeka Rządza przepływająca przez południowe tereny gminy Dobre).

Przekroje pomiarowo – kontrolne jakości wód na rzece, zlokalizowano w powiecie wołomińskim)

Ostatni rok badań	Rzeka	Nazwa przekroju kontrolno - pomiarowego	Km lokalizacji	Stan ekologiczny	Stan ogólny wód
2009	Rządza	Klembów (poniżej uj. Cienkiej)	25,5	Umiarkowany	zły

Dane: Powiat Miński. Informacje o stanie środowiska, maj 2010

W opracowanym w 2009 roku Programie monitoringu rzek na lata 2010 – 2012, nie planuje się badań na terenie powiatu mińskiego.

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń są ścieki komunalne.

Na terenie gminy Dobre znajduje się oczyszczalnia ścieków:

1) komunalna oczyszczalnia ścieków – w miejscowości Zdrojówki o następujących parametrach technicznych:

- Przepustowość oczyszczalni – 232 m³/d,
– maksymalna (średnia dobową) - 82 m³/d,
- Ilość ścieków m³/rok – 30 000,
- Odbiornik ścieków – rów melioracyjny – rzeka Boruczanka;

2) Przemysłowa oczyszczalnia ścieków – „WIENERBERGER KARBUD” S.A. Zielonka, Zakład Dobry w Rudzienku – parametry techniczne:

- Przepustowość oczyszczalni – 7,9 m³/d,
– maksymalna (średnia dobową) – 4,6 m³/d,
- Odbiornik ścieków – rów melioracyjny – rzeka Rządza;

Zagrożenie odpadami

Gmina Dobry dysponuje „Aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Dobry na lata 2010-2017”.

Plan obejmuje pełen zakres informacji dotyczących głównych rodzajów odpadów powstających na terenie gminy Dobry, a w szczególności odpadów komunalnych, niebezpiecznych i innych specyficznych rodzajów odpadów.

Gmina Dobry posiadała prawidłowo zorganizowane wysypisko odpadów komunalnych, które zostało oddane do użytku w 1996 roku, a zamknięte w grudniu 2008.

Aktualnie istnieje potrzeba przeprowadzenia rekultywacji tegoż składowiska odpadów, jednak w tej chwili gmina nie dysponuje środkami na ten cel.

Gmina Dobry przejęła od mieszkańców zbiórkę odpadów komunalnych. Odpady zbierane są w worki do segregacji. Od czerwca 2008 roku każdy

mieszkaniec ma obowiązek oddawania śmieci i ponoszenia kosztów z tym związanych (średnio co sześć tygodni). Zajmuje się tym firma „ECO-SAM” BIS.

Stosowana metoda odzysku przez firmę to metoda R15 (przetwarzanie odpadów w celu ich przygotowania do odzysku w, tym recyklingu)

Na terenie gminy Dobre, znajdują się „dzikie wysypiska”, które są sukcesywnie likwidowane przez Urząd Gminy.

Odpady komunalne selektywnej zbiórki na terenie gminy Dobre trafiają na składowisko odpadów „SATER OTWOCK” w Otwocku, natomiast odpady budowlane i remontowe mieszkańcy muszą indywidualnie oddawać odpady zbierającemu je podmiotowi.

Odpady niebezpieczne zebrane w wyniku selektywnych zbiórek, przekazywane są do instalacji odzysku/unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych sektora gospodarczego.

Na terenie Gminy nie ma instalacji do unieszkodliwiania odpadów pochodzenia medycznego. Wszystkie odpady medyczne są przekazywane firmie specjalistycznej i wywożone poza teren gminy w celu unieszkodliwiania.

Na terenie gminy Dobre nie funkcjonują punkty demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Właściciel takiego pojazdu może go przekazać wyłącznie do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub prowadzącego punkt zbierania pojazdów.

Podobnie jest w przypadku zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, które muszą być odebrane przez podmioty handlowe prowadzące działalność z zakresu sprzedaży towarów RTV-AGD.

Ochrona środowiska przed odpadami powinna być traktowana jako priorytetowe zadanie, ponieważ odpady stanowią źródło zanieczyszczeń wszystkich elementów środowiska.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Dobre na lata 2010-2017 zakłada cel ogólny, jakim jest zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich odzysku i unieszkodliwiania.

Osiągnięcie założonych celów dla gminy Dobre, wymaga ukierunkowania działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na:

- podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów,
- wprowadzenie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym,
- nowelizację metod odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów, a przede wszystkim selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- selektywną zbiórkę odpadów budowlanych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- zmniejszenie ilości składników biodegradowalnych kierowanych na składowisko,

- podjęcie działań unowocześniających składowiska odpadów wyznaczonego w WPGO,
- zwiększenie działań zapobiegających zanieczyszczaniu odpadami lasów, terenów przy trasach przelotowych i terenów przylegających do cieków wodnych;

Zadaniami do realizacji zgodnie z systemem gospodarki odpadami komunalnymi do 2017 roku na terenie gminy Dobrze składają się następujące elementy :

- prewencja i minimalizacja powstawania odpadów,
- gromadzenie i transport odpadów,
- unieszkodliwianie odpadów;

Do osiągnięcia tych celów należy zaproponować konstrukcję Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami dla gminy Dobrze. Pozwoli to na bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska unieszkodliwienie pozostałości powstających w wyniku działalności człowieka.

W zakresie zagrożenia hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

W zależności od miejsca występowania i źródła na terenie gminy Dobrze, rozróżnia się hałas:

- Komunikacyjny,
- Przemysłowy,
- Osiedlowy,
- Domowy.

Zakres badań własnych prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, obejmuje pomiary w punktach zlokalizowanych przy drogach krajowych, wojewódzkich oraz linii zabudowy w obrębie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem rozpoznania terenów szczególnego zagrożenia hałasem, tj. terenów zabudowy mieszkaniowej, terenów zabudowy zagrodowej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinym pobytem dzieci i młodzieży.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wg Rozporządzenia MŚ z dnia 1 października 2012 r. (Dz. U. z 2012, poz. 1109).

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i źródła hałasu	
	Przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	Przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	Przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	Przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy

Tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy związane z pobytem dzieci i młodzieży, tereny domów opieki społecznej	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, teren zabudowy zagrodowej, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45

W miejscach i terenach o ponadnormatywnym hałasie muszą być zastosowane rozwiązania łagodzące i ograniczające jego negatywne oddziaływanie. Mogą być wprowadzone ochronne ekrany akustyczne bądź strefy izolacyjne w postaci szpaleru drzew i krzewów.

Hałas przemysłowy na terenie gminy, nie stwarza większych uciążliwości dla otoczenia.

W ramach monitoringu są wykonywane okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, na podstawie których WIOŚ prowadzi rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W 2009 roku wykonano pomiary w miejscowości Dębe Wielkie i Latowicz (miejscowości położone na południe od gminy Dobrze).

Pomiary nie wykazały przekroczeń obowiązujących obecnie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

9. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEN STUDIUM DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

Na terenie gminy Dobrze obiektami przyrodniczymi, objętymi ochroną na podstawie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 12200) są następujące formy ochrony przyrody:

• Rezerwat „Torfowisko Zawady”

Ustanowiony Zarządzeniem Nr 20 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 października 2012 r. w sprawie uznania rezerwatu przyrody „Torfowisko Zawady” (Dz. U. W.M. 2012, poz 7696).

Jest to obszar wód i torfowisk o łącznej powierzchni 6,28 ha, położony na terenie gminy Dobre. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych kompleksu wodno - torfowiskowego, z przyległymi borami oraz stanowiskami chronionych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

Rezerwat znajduje się w obrębie ewidencyjnym Kąty –Borucza, na dz.ew. 579. (Nadleśnictwo - Mińsk, Leśnictwo- gm Dobre, Odział 404).

Dla rezerwatu ustala się:

- 1) rodzaj – Torfowiskowy (T);
- 2) typ i podtyp:
 - a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:
 - typ – Fitocenotyczny (PFi),
 - podtyp – zbiorowisk nieleśnych (zn),
 - b) ze względu na główny typ ekosystemu:
 - typ – Torfowiskowy (bagienny) (ET),
 - podtyp – torfowisk przejściowych (tp).

• Pomniki przyrody

Załącznik do Rozporządzenia nr 25 Wojewody Mazowieckiego dnia 31 lipca 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 124, poz.3 640)

Lp.	Położenie		Obiekt poddany ochronie	Nazwa obiektu		Obwód (cm)	Wysokość (m)
	Miejscowość	Blіższa lokalizacja		Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska		
1.	Dobre	Zarząd Dróg Wojewódz. Obw dr. Węgrów-Siedlce w pasie drogi nr 637 Dobre – Liw	Drzewo	Brzoza ciemna	Wetula obscura	200	25
2.	Kobylanka	Teren prywatny, Władysław Wróbel	Grupa drzew	Dąb szypułkowy (4 szt.)	Quercus Rober (4 szt.)	510, 402, 360, 388	25, 24, 23, 27
3	Kobylanka	Teren prywatny, Stefan Ciok, na działce rolnej	Drzewo	Dąb szypułkowy	Quercus Rober	392	24,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRE

Etap: ponowne wyłożenie do publicznego wglądu

4.	Kobylanka	Teren prywatny, Jan Królak, nad stawem	Drzewo	Dąb szypułkowy	Quercus Rober	398	25
5.	Rakówiec	Teren prywatny, Józef Słowik, działka leśna	Drzewo	Dąb szypułkowy	Quercus Rober	386	25
6.	Rudzienko	Teren parku zabytkowego	Szpaler drzew	Dąb szypułkowy (5 szt.)	Quercus Rober (5 szt.)	303,338,300,300,309	23 – 24
7.	Dobre	Parafia Rzymsko – Katolicka? Na cmentarzu kościelnym)	Grupa drzew	Jesion wyniośły (3 szt.)	Fraxinus Excelsior (3 szt.)	285,336,300	20
8.	Makówiec Duży	Teren prywatny ST. Nowicki/w miejscu po domu K. Laseczki, obok drogi nr 637	Głaz narzutowy	Rodzaj skały mineralnej – granit		710	1,6

Dane: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie

W opracowywanym Studium tereny rozmieszczenia elektrowni wiatrowych pomijają obszary cenne przyrodniczo wg ustawy o ochronie przyrody.

Na części terenów rolnych, wskazuje się tereny rozmieszczenia elektrowni wiatrowych (z odnawialnych źródeł energii) o mocy przekraczającej 100 kW, przy dopuszczeniu realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i drogowej wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniem w zabudowie i zagospodarowaniu.

(a)na terenach upraw rolnych za zgodne z ustaleniami zmiany Studium uznaje się lokalizację stawów (hodowlanych i rekreacyjnych), odnawialnych źródeł energii w postaci elektrowni wiatrowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną, oraz zalesienia w oparciu o przepisy odrębne;

b) możliwość lokalizacji małych turbin wiatrowych (bez konieczności podłączania do sieci) na potrzeby właściciela nieruchomości).

Pokazany na rysunku zmiany Studium zasięg zawiera takie elementy jak: usytuowanie poszczególnych turbin i dróg do ich obsługi, strefy – odległości, w których wytwarzany przez turbiny hałas jest nieuciążliwy dla sąsiadującego otoczenia (zabudowa mieszkaniowa) zgodnie z przepisami odrębnymi; obejmuje również strefy ochronne związane z ograniczeniem w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów. Określenie mocy, wysokości oraz innych parametrów technicznych urządzeń zostanie uściślone i przesłane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Szczegółowa lokalizacja, zastosowanie map zasadniczych z warstwą ewidencyjną gruntów (rolnych i leśnych) w skali 1 : 1 000 lub 1 : 2 000, oraz przeprowadzone analizy techniczno – problemowe – pozwolą w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na prawidłowe usytuowanie turbin.

Warunkiem ich realizacji na obszarach występowania gleb dobrej klasy bonitacji (III) oraz leśnych będzie uzyskanie zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze i gruntów leśnych na cele nieleśne, w oparciu o przepisy odrębne.

W przypadku wprowadzenia dopuszczonych w analizowanym dokumencie elektrowni wiatrowych na wyznaczone tereny rolnicze wzrośnie emisja akustyczna w fazie realizacji i eksploatacji. Wzrost emisji akustycznej w fazie realizacji ma związek z pracą ciężkiego sprzętu na miejscu budowy i na trasach dojazdowych (transport betonu na fundamenty turbin wiatrowych, transport elementów konstrukcyjnych, transport tłuczni na budowę dróg dojazdowych do turbin) i ma charakter krótkotrwały i miejscowy. Ponadto należy zwrócić uwagę, że oddziaływanie akustyczne na środowisko występujące podczas prac budowlanych nie podlega regulacjom prawnym z zakresu ochrony przed hałasem.

Obecnie w sposób szczegółowy standardy jakościowe warunków akustycznych środowiska określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (poz. 1109). Jedną z restrykcyjnych wartości poziomu dźwięku podaną w cytowanym rozporządzeniu jest 50 dB, tj. dopuszczalna wartość dla m.in. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W celu zachowania odpowiednich standardów akustycznych należy zapewnić dotrzymanie odpowiedniej odległości turbiny wiatrowej od zabudowy, której wartość zależy od szczegółowych uwarunkowań lokalnych takich jak rzeźba i pokrycie terenu.

10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

Uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów krajowych i wojewódzkich:

❖ Dokumenty krajowe:

1) Polityka Ekologiczna Państwa

Podstawowym dokumentem krajowym w zakresie ochrony środowiska jest „Polityka ekologiczna państwa na lata 2007 – 2010, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014”. Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju

(mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego.

2) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Jest to dokument opracowany w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013. Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwoju spójności terytorialnej.

3) Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej oraz Program Działań na lata 2007 – 2013.

Dokument zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 roku.

Realizacja zapisów w latach 2007 – 2013.

Przedmiotem Strategii jest cała różnorodność biologiczna na poziomie wewnątrzgatunkowym, międzygatunkowym oraz ponadgatunkowym.

Głównym celem jest zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski, oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa. Zgodnie z przyjętymi założeniami rozwinięcie Krajowej Strategii stanowi program działań (opracowany na lata 2007 – 2013) .

Niektóre z zadań w nim wskazanych są działaniami długoterminowymi, które będą realizowane w kolejnych okresach.

Działania przewidziane do realizacji

Działania strategiczne:

- Rozpoznanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń,
- Skuteczne usunięcie lub ograniczanie pojawiających się zagrożeń różnorodności biologicznej,
- Zachowanie i / lub wzbogacanie istniejących oraz odtwarzanie utraconych elementów różnorodności biologicznej,
- Pełne zintegrowanie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami oddziałującymi na tę różnorodność sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych), przy zachowaniu właściwych proporcji pomiędzy zapewnieniem równowagi przyrodniczej, z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju,
- Podniesienie wiedzy oraz ukształtowanie postaw i aktywności społeczeństwa na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej,
- Udoskonalenie mechanizmów i instrumentów służących ochronie i zrównoważonemu użytkowaniu różnorodności biologicznej,

- Rozwinięcie współpracy międzynarodowej w skali regionalnej i globalnej na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów różnorodności biologicznej,
- Użytkowanie różnorodności biologicznej w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem równego i sprawiedliwego podziału korzyści i kosztów jej zachowania, w tym także kosztów zaniechania działań rozwojowych ze względu na ochronę zasobów przyrody.

Realizację strategii i działań strategicznych oparto na czterech zasadach, takich jak:

- Zasada konsolidacji – maksymalna integracja działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach realizowanej polityki ekologicznej państwa.
- Zasada regionalizacji – opracowanie regionalnych strategii i programów i wyznaczenie organów koordynujących ich wdrażanie,
- Zasada umiędzynarodowienia – respektowanie międzynarodowych konwencji, porozumień i zasad w zakresie ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- Zasada uspołecznienia – potrzeba stworzenia mechanizmów wykorzystujących zaangażowanie potencjału społecznego w działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej.

❖ Dokumenty wojewódzkie

1) „Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020. Aktualizacja”

Dokument uchwalony na posiedzeniu Sejmiku Województwa Mazowieckiego w dniu 29 maja 2006 r.

Realizację Strategii przewidziano na lata 2006 – 2020.

Tematem dokumentu są cele i działania wyznaczone przez województwo aby stać się najbardziej rozwiniętym gospodarczo rejonem w Polsce. Rozwój musi mieć charakter rozwoju zrównoważonego, rozumianego jako zachowanie równowagi pomiędzy celami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi.

Działania przewidziane do realizacji:

- Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa;
- Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym;
- Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zróżnicowanego rozwoju;
- Cele strategiczne Mazowsza podzielono na pięć celów pośrednich, które pomagają wyznaczyć kierunki działań.

2) Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011 – 2014, z uwzględnieniem perspektywy do 2018 r.

Uchwalony 13 kwietnia 2012 r. Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego jest dokumentem opracowanym dla realizacji polityki ekologicznej Państwa Polskiego. W Programie tym zostały określone kierunki i zadania z zakresu ochrony środowiska, które powinny być realizowane na terenie województwa.

Nadrzędnym celem Programu jest poprawa stanu środowiska naturalnego w województwie mazowieckim, a co za tym idzie- jakość życia mieszkańców.

W tym celu zidentyfikowanych zostało 5 obszarów priorytetowych dla Mazowsza, do których należą:

- poprawa jakości środowiska
- racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych
- ochrona przyrody
- poprawa bezpieczeństwa ekologicznego
- edukacja ekologiczna społeczeństwa.

W ramach tych obszarów wyznaczono następujące cele średniookresowe:

OBSZAR PRIORYTETOWY I

- Poprawa jakości powietrza,
- Poprawa jakości wód,
- Racjonalna gospodarka odpadami,
- Ochrona powierzchni ziemi, Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

OBSZAR PRIORYTETOWY II

- Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
- Efektywne wykorzystanie energii
- Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

OBSZAR PRIORYTETOWY III

- Ochrona walorów przyrodniczych
- Zwiększenie lesistości
- Ochrona lasów, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodności biologicznej

OBSZAR PRIORYTETOWY IV

- Przeciwdziałanie poważnym awariom
- Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych
- Ochrona przed powodzią i suszą
- Ochrona przed osuwiskami
- Ochrona przeciwpożarowa

OBSZAR PRIORYTETOWY V

- Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców Mazowsza
- Udział społeczeństwa w postępowaniach na rzecz ochrony środowiska

Program ochrony środowiska uwzględnia najważniejsze uwarunkowania środowiskowe wynikające z opracowań strategicznych, określa konieczne inwestycje oraz szacunkowe koszty niezbędne do ich wykonania, wskazuje realizatorów poszczególnych działań, a tym samym stanowi politykę ekologiczną województwa mazowieckiego.

3) Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013, jest jednym z 16 programów regionalnych, które będą realizować Strategię Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015 oraz Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Regionalny Program Operacyjny w okresie 2007 – 2013 będzie najważniejszym instrumentem realizacji Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 i polityki rozwoju realizowanej przez samorząd województwa, a jednocześnie jednym z narzędzi realizacji polityki spójności UE.

Celem głównym Regionalnego Programu Operacyjnego jest poprawa konkurencyjności regionu i zwiększenie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa. Cel ten został rozwinięty w postaci czterech celów szczegółowych, wśród których istotne znaczenie ma poprawa i uzupełnienie istniejącej infrastruktury technicznej, poprawa jakości środowiska, zapobieganie zagrożeniom oraz zagadnienia dotyczące energetyki.

Podejmowane działania mają na celu osiągnięcie poprawy stanu środowiska naturalnego w województwie, w tym zachowania bioróżnorodności, jak również wzrostu bezpieczeństwa mieszkańców województwa (poprzez tworzenie systemów zapobiegania i zwalczania zagrożeń naturalnych i katastrof ekologicznych).

4) Program możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla województwa mazowieckiego

W Programie dotyczącym odnawialnych źródeł energii wskazano m.in.: na możliwości wykorzystania potencjału energetycznego rzek województwa.

Potencjał ten niestety nie jest duży. Rzeki o znaczących przepływach charakteryzują się najczęściej bardzo niewielkim spadkiem i płaskimi dolinami, czyli warunkami niekorzystnymi dla osiągnięcia potrzebnych parametrów. Z takich niekorzystnych warunków wynika możliwość rozważania wyłącznie małych elektrowni wodnych.

Rozwój zbiorników retencyjnych w ramach programu małej retencji będzie sprzyjał rozwojowi hydroenergetyki, chociaż niewielka pojemność zbiorników i niewielkie wysokości piętrzenia nie będą tworzyły korzystnych warunków dla energetycznego ich wykorzystania.

Należy jednak pamiętać o ograniczeniach związanych z obszarami chronionymi na podstawie przepisów Ustawy o ochronie przyrody.

5) Program zwiększania lesistości dla województwa mazowieckiego do roku 2020

W Programie zwiększania lesistości wskazano rejony województwa, w których rekomendowane jest zwiększanie powierzchni zalesionych i zadrzewionych oraz określono zasady przeprowadzania zalesień. W Programie tym zwrócono uwagę na szereg funkcji przyrodniczych pełnionych przez obszary leśne. Dużo

uwagi poświęcono funkcjom związanym z ochroną obszarów wododziałowych i stref zasilania wód podziemnych, poprawie zasilania wód gruntowych i retencji glebowej na utworach wysoko przepuszczalnych o znacznej miąższości. Za ważne uznano też problemy związane z ochroną przed zanieczyszczeniami cieków oraz jezior w obszarach intensywnej produkcji rolniczej, ograniczaniem erozji wodnej na gruntach o spadku powyżej 5%, ochroną źródeł oraz spowolnieniem topnienia śniegu.

Wymienione powyżej funkcje, łącznie z innymi, niezwiązanymi bezpośrednio z zagadnieniami zwiększania zdolności retencyjnych obszarów, stały się podstawą do oceny potrzeb zalesień z punktu widzenia pełnienia konkretnej funkcji.

W ocenach uwzględniono również fakt, że na niektórych obszarach wprowadzanie zalesień nie jest pożądane (np. na terenach mokradłowych, cennych pod względem przyrodniczym, w obszarze przepływu wód powodziowych). W końcowej ocenie wskazano obszary wyłączone z zalesień, obszary obojętne z punktu widzenia wprowadzania zalesień, obszary o niskim, średnim i wysokim priorytecie zwiększania udziału gruntów zalesionych.

11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE

Określając, analizując i oceniając przewidywane znaczące oddziaływanie lub brak takiego oddziaływania na środowisko, a w szczególności na: ludzi, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne można zidentyfikować występujące na danym terenie rodzaje zagrożeń.

Zapisy w Studium dotyczące przyrodniczych obiektów chronionych, obszarów i obiektów chronionych na mocy przepisów szczegółowych, są konkretne i rygorystyczne. Obligatoryjne przestrzeganie i stosowanie się do nich nie spowoduje ujemnych skutków dla poszczególnych komponentów środowiska.

Obszary Natura 2000

Na terenie gminy Dobrze, nie występują przyrodnicze obszary ochronne włączone do Sieci Natura 2000.

Obszary Natura 2000, znajdują się w różnych odległościach od granic gminy Dobrze.

Do obszarów tych należą:

- ok. 15 km na południowy – wschód od granicy gminy Dobrze – obszar Dolina Kostrzynia PLB 140009,
- ok. 12 – 13 km na wschód od granicy gminy Dobrze – obszar Dolina Liwca PLB 140002 i Ostoja Nadliwiecka PLH 140032,

- ok. 0,5 km na zachód od granicy gminy Dobre – Torfowisko Czernik PLH 140037,
- ok. 20 km na północny – wschód od granicy gminy Dobre – Kantor Stary PLH 140007.

Rozpatrując środowisko naturalne gminy Dobre i jej otoczenia, można ogólnie stwierdzić, że jego odporność na degradację i negatywne oddziaływanie czynników zewnętrznych i wewnętrznych jest zróżnicowane, zarówno jakościowo jak i przestrzennie.

System przyrodniczy posiada dużą zdolność utrzymywania lub odtwarzania swej struktury i funkcji w warunkach zmian zewnętrznych. Posiada zdolność powrotu do stanu pierwotnego po jego uprzednim naruszeniu.

Zazwyczaj nie jesteśmy w stanie danej chwili określić poziomu sił niszczących, w wyniku których następuje naruszenie lub załamanie równowagi ekologicznej. Stwierdzić to dopiero można po reakcji przyrody na wprowadzony niszczący czynnik.

Zdolność do regeneracji posiadają przede wszystkim komponenty biotyczne środowiska, a spośród abiotycznych - hydrosfera i klimat (pozostałe są nieodnawialne).

Regeneracja przyrody odbywa się dzięki procesowi sukcesji i rozprzestrzeniania się gatunków.

Uzasadnione wydaje się więc stwierdzenie, że środowisko przyrodnicze gminy Dobre nadal posiada zdolność do regeneracji.

Przyjęte w zmianie Studium rozwiązanie i zapisy nie będą oddziaływać na wymienione powyżej Obszary Natura 2000.

Główne inwestycje przedstawione w Studium, mogące mieć znaczący wpływ na komponenty środowiska przyrodniczego

A. Zbiorniki retencyjne

Budowa i modernizacja zbiorników retencyjnych

W „Programie małej retencji dla woj. mazowieckiego”, Samorząd Województwa Mazowieckiego, Warszawa 2008, oraz w strategicznych planach rozwoju gminy Dobre (Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Dobre, listopad 2007) na terenie gminy Dobre, istnieje możliwość wykorzystania hydrotechnicznych i proekologicznych metod retencjonowania wód z przewidywanym czasem realizacji do 2015 r.

Przewidywanymi do budowy lub modernizacji zbiornikami wodnymi, na terenie gminy Dobre, są:

- 1) Nazwa zbiornika – Wólka Młęcka (l.p.58),
 - Źródło wody – rzeka Rządza,
 - Program udroźnienia rzek * - III,
 - Obszary priorytetowe MR** - 2,

- Jakość wód – IV,
 - Termin realizacji – lata 2011 – 2015,
 - Powierzchnia obiektu, pojemność, oraz kosztorys – nie są podane;
- 2) Nazwa zbiornika – Makówiec Duży (l.p.161),
- Źródło wody – rzeka Ossownica,
 - Program udroźnienia rzek * - IV,
 - Obszary priorytetowe MR** - 1,
 - Termin realizacji – lata 2011 – 2015,
 - Powierzchnia obiektu, pojemność, oraz kosztorys – nie są podane;
- 3) Nazwa zbiornika – Ruda - Pniewnik (l.p.162),
- Źródło wody – rzeka Ossownica,
 - Program udroźnienia rzek * - IV,
 - Obszary priorytetowe MR** - 1,
 - Termin realizacji – lata 2011 – 2015,
 - Powierzchnia obiektu, pojemność, oraz kosztorys – nie są podane.

Objaśnienia:

* W Programie udroźnienia rzek wskazano na konieczność zapewnienia możliwości swobodnej migracji organizmów wodnych, szczególnie ryb dwuśrodowiskowych, w rzekach woj. mazowieckiego.

Zgodnie z zapisami Programu udroźnienia, w pierwszej kolejności należy zapewnić możliwość migracji w ciekach, w których w przeszłości występowały gatunki dwuśrodowiskowe, a następnie w tych, w których takie gatunki mogłyby występować. Przyjęcie takich założeń umożliwiło przedstawienie listy cieków wraz z określeniem kolejności realizacji zadań w czterech zaproponowanych etapach, (rzeka Rządza – III etap, rzeka Ossownica – IV etap).

** Proces waloryzacji terenu pod względem zwiększenia retencyjności.

Waloryzację przestrzeni woj., mazowieckiego przeprowadzono w celu wskazania obszarów, w których zwiększenie retencji:

1 – jest bardzo pożądane – wysoki priorytet,

2 – jest korzystne – średni priorytet,

3 – nie ma potrzeby zwiększania retencji wód – niski priorytet podejmowania działań dla zwiększenia retencji wód;

Na terenie gminy Dobrze – zbiorniki: Makówiec Duży i Ruda – pniewnik - 1 obszar priorytetowy, natomiast - zbiornik Wólka Młęcka - 2- obszar priorytetowy.

Obszary, na którym w gminie Dobrze, wskazano przybliżoną lokalizację zbiorników wodnych nie są położone w zasięgu przyrodniczych obszarów ochronnych.

Ocena oddziaływania zbiorników retencyjnych na środowisko przeprowadzana na obecnym etapie (jest to etap nieokreślonego bliżej perspektywicznego planowania i prognozowania, bez pewności ich realizacji) ma charakter bardzo ogólny.

Do opracowania zagadnienia dotyczącego pełnego oddziaływania na środowisko (dodatniego i ujemnego) projektowanego zbiornika, konieczne jest wykonanie wielu badań, które muszą być przeprowadzone już na etapie szczegółowych rozwiązań.

Aktualnie, można tylko w sposób „uproszczony” i hipotetyczny spróbować przedstawić oddziaływanie projektowanego zbiornika na środowisko (dodatnie i ujemne).

Dodatnimi skutkami oddziaływania zbiornika na środowisko będzie:

- poprawa bezpieczeństwa powodziowego w zlewni poniżej zbiornika,
- zwiększenie zasobów wodnych w zlewni poniżej zbiornika,
- podniesienie poziomu wód gruntowych na obszarze przyległym do zbiornika,
- poprawa krajobrazu,
- stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju flory i fauny wodnej i ptactwa wodnego,
- poprawa jakości wód poniżej zbiornika.

Ujemnymi skutkami oddziaływania zbiornika na środowisko będzie:

- zwiększenie ruchu pojazdów na drogach dojazdowych do terenu budowy,
- zwiększony hałas maszyn i urządzeń przy realizacji robót,
- zmiana warunków bytowania flory i fauny na terenie zajęтым przez zbiornik,
- możliwość wystąpienia podtopień lokalnych w cofce zbiornika.

Przed przystąpieniem do budowy, powinna być dla każdego zbiornika opracowana szczegółowa analiza i koncepcja rozwiązań technicznych, które to opracowania powinny uwzględnić wszystkie uwarunkowania miejscowe oraz we właściwy sposób zabezpieczyć teren pod potrzeby wykonania urządzeń zbiornika.

Budowa zbiorników retencyjnych należy do inwestycji mogących znacząco wpłynąć na stan środowiska naturalnego dla obszarów przyległych do zbiornika.

Dla planowanych zbiorników należy przeanalizować warunki hydrologiczne pod kątem uszczegółowienia lokalizacji, czy zapewni ona odpowiednie warunki do gromadzenia wody i utrzymania zbiornika wodnego, Studium jedynie wskazuje potencjalnie możliwe rejony ich lokalizacji.

Analizując oddziaływanie inwestycji na środowisko, na poszczególne jego składniki, należy stwierdzić, że zbiornik oddziaływał będzie na:

- 1) stosunki wodne – oddziaływanie pozytywne,
- 2) jakość wód - oddziaływanie pozytywne,
- 3) wykorzystanie terenu – niewielkie oddziaływanie pozytywne i negatywne,
- 4) krajobraz - niewielkie oddziaływanie pozytywne i negatywne,
- 5) roślinność – niewielkie oddziaływanie negatywne,
- 6) zwierzęta - niewielkie oddziaływanie negatywne,
- 7) środowisko kulturowe – oddziaływania brak,
- 8) klimat – można oczekiwać niewielkich oddziaływań pozytywnych,
- 9) infrastruktura – oddziaływanie pozytywne,
- 10) rekreacja i turystyka – oddziaływanie pozytywne,
- 11) zapylenie i hałas – oddziaływanie negatywne w czasie realizacji robót,
- 12) zagrożenia nadzwyczajne – nie przewiduje się,
- 13) wskaźniki ekonomiczno – społeczne – oddziaływanie pozytywne w czasie realizacji robót oraz eksploatacji,
- 14) stosunki społeczności lokalnej – oddziaływanie pozytywne.

Reasumując wyniki identyfikacji oddziaływań, stwierdza się, że na skutek realizacji zbiornika wodnego, będzie znacznie więcej oddziaływań pozytywnych na środowisko niż w przypadku nie wybudowania go.

B. Zalesienia

Obszar gminy Dobrze położony jest w zasięgu działania Nadleśnictwa Mińsk Mazowiecki.

Do zalesień przeznaczono tereny położone w obrębach:

- Obręb Młęczin,
- Obręb Rudzienko,
- Obręb Wólka Młęcka,
- Obręb Kąty Borucza;

Zalesienia będą realizowane na gruntach słabych klas bonitacyjnych (gleby V i VI klasy). Zakładanie na takich terenach nowych obszarów leśnych jest działaniem przemyślanym i korzystnym, zarówno w aspekcie środowiskowym jak i ekonomiczno – społecznym.

Planowane zalesienia wprowadzono głównie na gruntach częściowo wykarczowanych, użytkowanych ekstensywnie lub będących nieużytkami.

Na obszarach tych siedliska cenne przyrodniczo nie miały dogodnych warunków do rozwoju. Są to głównie obszary położone w południowej części gminy Dobrze.

Zalesienia terenów wskazanych w zmianie Studium, w sposób bezpośredni i długookresowy zmienią warunki funkcjonowania środowiska przyrodniczego w zakresie jego różnorodności biologicznej, warunków zamieszkania i życia ludzi i zwierząt, znacznie zmieniając krajobraz. Będą to zmiany w dużym stopniu o charakterze stałym.

Pośrednio wpłyną też na kształtowanie mikroklimatu, a tym samym na stan wód, gleby i powietrza.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń Studium dotyczących planowanych zalesień na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.

Realizacja planowanych zalesień będzie miała pozytywny wpływ na wszystkie składniki środowiska przyrodniczego oraz przyczyni się do zwiększenia (niskiego, jak dotąd) wskaźnika lesistości gminy Dobrze.

C. Zabudowa mieszkaniowa

Realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej będzie polegała na dopełnianiu i uzupełnianiu już istniejących terenów mieszkaniowych.

Nowe zainwestowanie z zakresu budownictwa jednorodzinnego, nie będzie miało znaczącego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz środowisko kulturowe.

Przestrzeń stworzona przez nowe budynki będzie uporządkowana i przyjazna dla środowiska oraz podnosząca walory estetyczne otoczenia.

Przewidywane obiekty powstaną w większości na glebach już przekształconych i w związku z tym nie będzie powodować to istotnych, a tym bardziej niekorzystnych zmian w strukturze profili glebowych.

W celu ochrony wód podziemnych, zapisy zawarte w Studium wprowadzają zakaz lokalizacji na terenach zabudowy mieszkaniowej, obiektów, których oddziaływanie lub emitowane zanieczyszczenia mogą negatywnie wpłynąć na stan wód i gleb.

Wody opadowe z terenów mieszkaniowych, powinny być odprowadzane do gruntu, jedynie z terenów zieleni, z dachów i powierzchni utwardzonych, innych niż drogi i place. Natomiast z dróg i placów wody mogą być odprowadzane do kanalizacji deszczowej, tylko po uprzednim ich podczyszczeniu.

Wprowadzenie nowej, estetycznej zabudowy mieszkaniowej z dużą ilością zieleni towarzyszącej, w znacznym stopniu przyczyni się do wzbogacenia szaty roślinnej i ogólnej poprawy warunków zdrowotnych najbliższego otoczenia.

Dopełniająca zabudowa mieszkaniowa, nie spowoduje negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną oraz na systemy ekologiczne, których ciągłość będzie zachowana. Zapisy Studium chronią przed zainwestowaniem obszary dolinne.

Nowa zabudowa mieszkaniowa, stworzy nowy ład przestrzenny, polegający na zachowaniu właściwych relacji pomiędzy terenami zabudowanymi i terenami otwartymi.

Nowe inwestycje budownictwa mieszkaniowego nie spowodują istotnych zmian środowiska naturalnego i negatywnego wpływu na sposób zagospodarowania przestrzeni, będą respektowane przepisy szczegółowe.

D. Oddziaływanie fal elektromagnetycznych na środowisko

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest każde urządzenie, w którym następuje przepływ (zmiana) prądu lub ładunku elektrycznego (linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, urządzenia radiowo – nawigacyjne oraz urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu).

Zagadnienia związane z oddziaływaniem pola elektromagnetycznego, generowanego przez urządzenia wysokiego napięcia określają przepisy zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzenia dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Przez tereny gminy Dobre przebiegają tranzytowo dwie elektroenergetyczne jednotorowe linie najwyższych napięć:

- linia 400 kV – relacji „Miłosna - Narew” zasilająca północno- wschodni region kraju, stanowiąca istotny element Krajowego Systemu Elektroenergetycznego oraz realizowanego połączenia transgranicznego systemów przesyłowych Polski i Litwy,
- linia 220 kV – relacji „Miłosna 400/220/110 kV – Elektrownia Ostrołęka”, stanowi ważny element w przetwarzaniu energii o napięciu 220 kV do poziomu energii wysokiego napięcia 110 kV, które jest napięciem rozdzielczym.

Planowana jest budowa linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Stanisławów-Korytnica, do planowanej farmy wiatrowej Korytnica.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania wietrznościowe oraz rolniczy charakter znacznego obszaru gminy – po uprzednim spełnieniu wszelkich wymagań środowiskowych i społecznych – możliwe jest lokalizowanie na obszarze gminy odnawialnych źródeł energii w postaci elektrowni wiatrowych. Dodać należy, że wraz z inwestycjami tego rodzaju poprawie ulegnie stan infrastruktury elektroenergetycznej gminy.

Linie te stanowią element krajowego systemu sieci przesyłowych. W ich pobliżu istnieją ograniczenia w możliwości lokalizacji obiektów kubaturowych.

Na terenie gminy Dobre nie występują urządzenia wysokiego napięcia 110 kV oraz źródła energii elektrycznej średniego napięcia 15 kV.

Gmina zasilana jest więc ze źródeł zewnętrznych, tj.:

- stacje transformatorowo-rozdzielcze 110/15 kV w Mińsku Mazowieckim i Mrozach,
- stację 110/15 kV w Tłuszczu.

W związku z planowaną przebudową połączenia systemów elektroenergetycznych Polski i Litwy, oraz przebudową systemu północno-wschodniej części Polski, planowania jest budowa nowej linii 2x 400 kV po trasie istniejącej linii 220 kV relacji Miłosna – Ostrołęka. Obecnie istniejąca linia 220 kV zostanie, w takim przypadku poddana rozbiórce przed realizacją nowej linii.

Dla istniejącej jednotorowej linii 220kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 50 m tj. (po 25 m w obydwie strony od osi linii)

Dla projektowanej linii 2 x 400 kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 70 metrów (po 35 metrów w obydwie strony osi linii).

Ponadto na terenie gminy Dobre jest również posadowiona linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Miłosna – Narew, będąca własnością Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.

Dla istniejącej linii 400 kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 80 metrów (po 40 metrów w obydwie strony od osi linii).

W zakresie urządzeń źródłowych 15 kV rezerwuje się teren pod stację R.P.Z. 220/15 kV zasilanej z linii 220 kV (docelowo 400 kV) z Miłosnej do Ostrołęki. Poprawi to parametry techniczne i niezawodność dostawy energii elektrycznej dostarczanej nie tylko odbiorcom w gminie Dobre, ale i w gminach ościennych.

W strefach ochronnych linii elektroenergetycznych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

Inne obiekty mogą być lokalizowane, aczkolwiek winny być każdorazowo uzgadniane z właściwym Zakładem Energetycznym.

E. Telefonia komórkowa

Najpoważniejszymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowej. Promieniowanie elektromagnetyczne generowane jest przez anteny stacji podczas jej pracy.

Moc promieniowania jest różna i zależy od wielkości stacji bazowej. Częstotliwość emitowanych pól waha się w granicach od 30 do 1800 GHz.

Na terenie gminy Dobre funkcjonują następujące stacje bazowe telefonii komórkowej:

- Dobre – szt. 1 + planowana jest druga,
- Młęcin – szt. 1,
- Drop – szt. 1.

Wpływ oddziaływania stacji bazowych telefonii komórkowej zamyka się w granicach ich działek.

Pole elektromagnetyczne występuje m.in. wokół linii i stacji elektromagnetycznych oraz wokół nadawczych anten radiowych. Świadomość tego, często wywołuje niepokój osób przebywających w

pobliżu, w związku z czym należy je lokalizować wyłącznie w oparciu o przepisy szczegółowe.

Źródłem niepokoju bywają też napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia, których zbytnia bliskość miejsc zamieszkania lub pracy, jest obwiniana o powodowanie rozmaitych dolegliwości zdrowotnych.

Gdyby nawet założyć, że nie ma niebezpieczeństwa ze strony negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi, to pozostaje faktem, że poszczególne osoby mieszkające tam, żyją ze świadomością iż podlegają one niekorzystnemu wpływowi. Każda dolegliwość, zwłaszcza o nietypowym przebiegu, będzie kojarzona z tą przyczyną. Życie tych ludzi przebiega w utajonym stresie, co ujemnie wpływa na ich komfort bytowania.

Tego rodzaju stresy mieszkańców należy eliminować, przez ograniczanie przyczyn zakłócających ich spokojną egzystencję. Dlatego należy lokalizować niepokojące ich urządzenia w możliwie dużej odległości od miejsc stałego pobytu i miejsc pracy.

Warunek ten jest spełniony poprzez zachowanie stref ochronnych, odległości nie mniejsze niż określone przepisami szczegółowymi. Zapisy zawarte w Studium to gwarantują.

W trakcie tworzenia planu zagospodarowania przestrzennego, dla każdego obszaru należy mieć rozpoznanie odnośnie przebiegu linii istniejących i projektowanych przez energetykę, aby zostawić odpowiednie korytarze.

Obecnie (2010 r.) na terenie gminy Dobrze nie jest zlokalizowany żaden punkt pomiarowy PEM.

F. Elektrownie wiatrowe

Najbardziej znaczące oddziaływanie – zmiana krajobrazu – jest niemożliwa do oceny ze względu na subiektywny charakter wartościowania walorów estetycznych krajobrazu. Nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie elektrowni wiatrowych zmieni krajobraz na terenie objętym zmianami Studium, a także w promieniu kilkunastu km od nich. Pewne jest również, że konstrukcje elektrowni wiatrowych nie zajmują zwartych przestrzeni i same w sobie nie przesłaniają krajobrazu. Walory krajobrazowe terenów objętych zmianami Studium są przeciętne. Występuje jeden rezerwat przyrody – jako obszarowa forma ochrony przyrody powołana ze względu na unikalne walory przyrodnicze.

Oddziaływania, których ocena jest jednoznacznie negatywna, a więc emisja spalin i pyłów w trakcie fazy budowy elektrowni i infrastruktury towarzyszącej, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, efekt migającego cienia i efekt stroboskopowy, oraz ryzyko kolizji ptaków uznano za mniej istotne. Emisja akustyczna w przypadku budowy elektrowni wiatrowych na większości terenów także pozostanie mało istotna (normy nie zostaną przekroczone).

Zmiany Studium spowodują także oddziaływania o charakterze pozytywnym - w konsekwencji budowy elektrowni wiatrowych nastąpi

zwiększenie udziałów odnawialnych źródeł produkcji energii w bilansie energetycznym, poprawa infrastruktury drogowej na terenach rolniczych (umożliwiająca sprawny dojazd do gruntów rolnych przy mniejszym zużyciu paliwa) oraz wzrost zamożności właścicieli gruntów z tytułu dzierżawy na potrzeby elektrowni wiatrowych.

12. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ TEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCHBYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Ochronę terenów rolnych i użytków zielonych, wód powierzchniowych umożliwi wprowadzony do Studium zapisu mówiący o lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej (w tym stacji bazowych telefonii komórkowej), przy zachowaniu przepisów odrębnych, oraz przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko,

Celem zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zabudowanych konieczne jest takie rozstawienie turbin i dobór ich mocy akustycznej, które umożliwią zachowanie obowiązujących norm poziomów hałasu.

Celem zachowania gleb najwyższej klasy w najmniej zmienionym stanie w Studium wprowadzono zapis: „Warunkiem ich realizacji farm wiatrowych na obszarach występowania gleb dobrej klasy bonitacji (III) oraz leśnych będzie uzyskanie zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze i gruntów leśnych na cele nieleśne, w oparciu o przepisy odrębne.”

W Studium wprowadzono także zapisy mające na celu zapewnienie zachowania istniejącego stanu istotnych lokalnie elementów przestrzennych:

- utrzymanie istniejących kompleksów łąk jako istotnego elementu przyrodniczego i krajobrazowego Gminy, jako terenów otwartych, z możliwością zadrzewień,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów, urządzeń sieci infrastruktury technicznej i drogowej, przy zachowaniu przepisów odrębnych,
- utrzymanie istniejących zadrzewień, rowów, oczek i cieków wodnych itp.

Poza wymienionymi wyżej, do dokumentu nie wprowadzano zapisów dotyczących specyficznie wpływu zmian Studium na cele i przedmiot ochrony najbliższych obszarów Natura 2000 i ich integralność, ze względu na brak stwierdzonych oddziaływań na stan, integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.

13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STUDIUM

Studium jest opracowaniem strategicznym określającym ogólnie planowane działania zmierzające do ożywienia społeczno-gospodarczo-przestrzennego gminy Dobre.

W projekcie Studium, dla oceny którego sporządzono niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko, przedstawione rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobów ich zagospodarowania, warunków podziału działek, warunków dla projektowanej i istniejącej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie i rozwój analizowanego obszaru.

Z uwagi na rosnące zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe, rekreacyjne, inwestycyjne o charakterze produkcyjnym, usługowym oraz potrzebę istnienia w gminie przestrzeni publicznych a także nieunikniony proces rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, sugerowane w Studium rozwiązania są korzystne dla poprawy jakości i poziomu życia mieszkańców. Nie naruszają też zasad ochrony środowiska.

Planowane zadania inwestycyjne, mają w większości dodatnie lub neutralne oddziaływanie na środowisko. Po przeprowadzeniu inwestycji szkody powstałe w trakcie realizacji tychże zadań w środowisku zostaną usunięte, zminimalizowane lub naprawione.

Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą raczej o niewielkiej skali oddziaływania.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych dlatego przy budowie np. zbiorników retencyjnych należy rozważyć warianty alternatywne, tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko (wybrać należy lokalizacje optymalne i najmniej ingerujące w środowisko przyrodnicze i jego cenne ekosystemy).

Należy przyznać słuszność stwierdzeniu, iż brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Studium ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Rozwiązaniem alternatywnym mogłoby być pozostawienie obszarów niezagospodarowanych w niezmienionym stanie jako terenów zaniedbanych, nieużytków bądź słabo zagospodarowanych terenów zielonych oraz rozwijająca się w sposób chaotyczny zabudowa mieszkaniowa, letniskowa i produkcyjna.

Brak zaplanowanych i zgodnych z wymogami ochrony środowiska działań inwestycyjnych i porządkujących przestrzeń, spowodowałoby znaczne pogorszenie i degradację jego poszczególnych elementów oraz niekontrolowane wkraczanie zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej na tereny cenne przyrodniczo.

Zmiany w dokumencie objętym niniejszą Prognozą polegają na umożliwieniu lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach rolniczych. Poszczególne elektrownie wiatrowe zajmują niewielki teren, a ich rozmieszczenie można dowolnie wariantować, w czym głównymi ograniczeniami są odległość od zabudowy mieszkaniowej, minimalna odległość między turbinami gwarantująca optymalne wykorzystanie warunków wietrznych, a także uwarunkowania przyrodnicze. Możliwości dokonywania zmian w rozmieszczeniu turbin wiatrowych na terenie objętym Studium uznano za wystarczające. Wykonanie wariantowania rozmieszczenia będzie możliwe na dalszych etapach inwestycji i przedstawione na podstawie dalszych analiz i ocen przyrodniczych.

Studium, jako dokument posiada znaczny stopień ogólności i generalnych zapisów do uszczegółowienia w ustaleniach planów miejscowych.

14. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Gmina Dobrze, nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja ustaleń Studium nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie objętym Studium zaistnieją pozytywne oddziaływania na środowisko, które będą mogły być interpretowane w skali globalnej – redukcja szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery w bilansie produkcji energii elektrycznej.

15. INFORMACJE ZAWARTE W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, SPORZĄDZONYCH DLA INNYCH PRZYJĘTYCH JUŻ DOKUMENTÓW, POWIĄZANYCH Z PROJEKTEM DOKUMENTU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM POSTĘPOWANIA

W gminie Dobrze znajdują się obszary, dla których sporządzono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko ustaleń tychże planów.

Wymienić tu można m.in.:

- 1) Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze we wsi Drop. Opracowanie: mgr Jacek Skorupski, Warszawa, 2003 r.**

Realizacja ustaleń planu spowoduje przekształcenie terenu w większości pokrytego lasem, o cechach paranaturalnych w zantropogenizowany teren poeksploatacyjny.

W poszczególnych dziedzinach i komponentach środowiska prognozę wpływu można podsumować następująco:

Dziedzina, komponent środowiska	Prognoza skutków ustaleń planu
Rzeźba terenu	Planowane zagospodarowanie całkowicie przekształci obecną naturalną rzeźbę terenu
Gleby	Gleby rolnicze na analizowanym terenie nie występują. Gleby leśne ulegną całkowitej likwidacji
Powierzchnie biologicznie czynne	Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnych utrzyma się w wielkości 100%
Wody powierzchniowe	Nie przewiduje się oddziaływania na ten element środowiska
Wody podziemne	Nie przewiduje się ponadlokalnego oddziaływania na ten element środowiska. Oddziaływania lokalne nie będą znaczące dla ogólnej oceny środowiska
Powietrze	Źródła technologiczne mieć będą oddziaływanie okresowe i wybitnie lokalne
Klimat	Nie przewiduje się oddziaływania planowanego zainwestowania w tej dziedzinie
Roślinność	Dotychczasowa szata roślinna na terenie objętym planem ulegnie likwidacji
Świat zwierzęcy	Nie przewiduje się znaczącego ponadlokalnego

	oddziaływania planowanego zagospodarowania w tej dziedzinie
Krajobraz	W obrębie terenu objętego planem naturalne walory krajobrazowe ulegną całkowitemu przekształceniu, zantropogenizowaniu – a do czasu rekultywacji – widocznej degradacji
Obszary i obiekty prawnie chronione	Na analizowanym obszarze nie występują obiekty lub obszary przyrodnicze poddane ochronie prawnej
Zagrożenie odpadami	Nie przewiduje się zagrożeń środowiska w tej dziedzinie
Zagrożenie hałasem	Nie przewiduje się zagrożeń środowiska w tej dziedzinie
Zagrożenie polami elektromagnetycznymi	Zagrożenia nie występują
Ryzyko nadzwyczajnych zagrożeń środowiska	Ustalenia planu nie zwiększają ryzyka nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

2) Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze dla części wsi Makówiec Mały (części działek nr 96,98). Opracowanie: mgr Jacek Skorupski, Warszawa, 2003 r.

Realizacja ustaleń planu spowoduje przekształcenie terenu rolnego, o cechach paranaturalnych w zantropogenizowany teren poeksploatacyjny.

W poszczególnych dziedzinach i komponentach środowiska prognozę wpływu można podsumować następująco:

Dziedzina, komponent środowiska	Prognoza skutków ustaleń planu
Rzeźba terenu	Planowane zagospodarowanie zantropogenizuje obecną naturalną rzeźbę terenu
Gleby	Gleby rolnicze na analizowanym terenie ulegną likwidacji
Powierzchnie biologicznie czynne	Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnych utrzyma się w wielkości 100%
Wody powierzchniowe	Nie przewiduje się oddziaływania na ten element środowiska
Wody podziemne	Nie przewiduje się ponadlokalnego oddziaływania na ten element środowiska. Oddziaływania lokalne nie będą znaczące dla ogólnej oceny środowiska
Powietrze	Źródła technologiczne mieć będą oddziaływanie okresowe i wybitnie lokalne
Klimat	Nie przewiduje się oddziaływania planowanego zainwestowania w tej dziedzinie
Roślinność	Dotychczasowa szata roślinna na terenie objętym planem ulegnie likwidacji. Po zakończeniu eksploatacji możliwe jest rekultywowanie w kierunku zalesienia
Świat zwierzęcy	Nie przewiduje się znaczącego ponadlokalnego oddziaływania planowanego zagospodarowania w tej dziedzinie

Krajobraz	W obrębie terenu objętego planem naturalne walory krajobrazowe ulegną przekształceniu, zantropogenizowaniu – a do czasu rekultywacji – widocznej degradacji
Obszary i obiekty prawnie chronione	Na analizowanym obszarze nie występują obiekty lub obszary przyrodnicze poddane ochronie prawnej
Zagrożenie odpadami	Nie przewiduje się zagrożeń środowiska w tej dziedzinie
Zagrożenie hałasem	Wystąpi wzrost poziomu hałasu na terenach zabudowy w otoczeniu, lecz nie przewiduje się przekroczenia poziomów dopuszczalnych
Zagrożenie polami elektromagnetycznymi	Zagrożenia nie występują
Ryzyko nadzwyczajnych zagrożeń środowiska	Ustalenia planu nie zwiększają ryzyka nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

3) Prognoza skutków ustaleń Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Jaczewek pod system rurociągów naftowych „Przyjaźń” gmina Dobrze. Opracowanie: mgr Jan Borzyszkowski, mgr inż. Maciej Wagner, Warszawa, czerwiec 2004

1. Analizowany Projekt planu ustala strefę bezpieczeństwa dla trzech nitek i światłowodu. Nowy stalowy rurociąg o średnicy DN 800 mm. zostanie ułożony wzdłuż obecnie istniejących rurociągów w taki sposób, aby strefa bezpieczeństwa wyznaczona dla dwóch istniejących nitek nie była znacząco zwiększona.
2. Aktualny stan poszczególnych elementów środowiska, istotnych dla ustaleń Planu, można określić jako zbliżony do naturalnego. Zmiany w jakości elementów środowiska mają charakter antropogeniczny i wynikają z rolniczego użytkowania terenu.
3. Na terenie objętym opracowaniem i w jego sąsiedztwie praktycznie nie występują zagrożenia dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, bowiem system rurociągów naftowych przebiega na przeważających odcinkach przez tereny użytkowane rolniczo i w niewielkim stopniu przez tereny leśne. Pas przebiegu rurociągów nie zbliża się do zabudowy mieszkaniowej i obiektów produkcyjnych. Tak więc budowa nie będzie miała negatywnego wpływu na warunki mieszkaniowe.
4. Zagrożenia środowiska, będące skutkiem realizacji ustaleń Planu wystąpią na etapie budowy trzeciej nitki ropociągu. Będą to oddziaływania czasowe oraz lokalne i będą miały charakter oddziaływań odwracalnych (zakłócenia środowiska gruntowo – wodnego, naruszenie powierzchni ziemi i naturalnej sekwencji poziomów glebowych, emisja hałasu i zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego) oraz nieodwracalne (usunięcie drzew na trasie przebiegu ropociągu przez teren leśny we wschodniej części Gminy. Dla zminimalizowania tych oddziaływań konieczna jest właściwa organizacja prac budowlanych.

5. Z ustaleń projektu Planu wynika, że sposób użytkowania terenu w sąsiedztwie rurociągów nie ulegnie zmianie. Na czas budowy trzeciej nitki ropociągu nastąpi wyłączenie z produkcji rolnej i leśnej pasa terenu wzdłuż ropociągu. Po zakończeniu budowy zostanie przywrócone zagospodarowanie i użytkowanie terenu sprzed budowy z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ustalenia strefy bezpieczeństwa.
6. Uwzględniając istniejący w terenie rurociąg można stwierdzić, że ustalenia planu, nie przyniosą niekorzystnych, długotrwałych skutków zarówno dla środowiska przyrodniczego jak i środowiska ludzi, a także dla rozwoju omawianego terenu Gminy. Zawarte w projekcie Planu ustalenia są właściwe dla zapewnienia potrzeb ochrony środowiska i nie naruszają zasad prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz gruntami leśnymi i rolnymi.
7. Przejścia przez liniowe obiekty infrastruktury technicznej (drogi), znajdujące się na trasie przebiegu ropociągu w realizacji inwestycji wymagać będą przestrzegania w tym zakresie obowiązujących przepisów.
8. Z punktu widzenia bezpiecznego funkcjonowania ropociągu ustalenia te można ocenić jako optymalne. Są one zgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie.
9. W przypadku nie podjęcia ustaleń projektu Planu, stan środowiska na omawianym terenie nie ulegnie zmianie w stosunku do obecnego. Istniejące w terenie dwie nitki ropociągu będą funkcjonowały w dalszym ciągu w wyznaczonym pasie bezpieczeństwa.

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze została opracowana zgodnie z:

- 1) art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami) – wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 2) ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227);
- 3) Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości wyznaczonym przez:

- Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie – pismo RDOŚ-14-WOOŚ-I- DC-7041-481/10 z dnia 29.06.2010 r.,
- Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Warszawie – pismo ZNS. 711-1075-1/10.MK z dnia 18.06. 2010 r.

Sporządzony dokument analizuje i ocenia projekt Studium, z punktu widzenia funkcjonowania i ochrony środowiska naturalnego.

Prognoza zawiera część tekstową i rysunek w skali 1:10000, obejmujący obszar ustaleń Studium.

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania Studium na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Zapisy zawarte w Studium pośrednio realizują cele środowiskowe ujęte w krajowych, wojewódzkich, powiatowych dokumentach dotyczących szeroko pojmowanej problematyki ochrony środowiska i zachowania równowagi ekologicznej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest opracowaniem o charakterze strategicznym określającym ogólnie planowane działania zmierzające do ożywienia społeczno – gospodarczo - przestrzennego gminy Dobrze. Zapisy w nim zawarte muszą minimalizować możliwość powstawania konfliktów społecznych, a także być zgodne z zadaniami zrównoważonego rozwoju.

Na podstawie dokonanej oceny stanu środowiska na badanym terenie, zdefiniowano główne problemy w zakresie ochrony środowiska.

Do najważniejszych potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń Studium na zasoby środowiska w gminie Dobrze wymienić można m.in.:

- nieodwracalne zmiany w krajobrazie (np. inwestycje drogowe, zbiorniki retencyjne, fermy wiatrowe),
- pogorszenie jakości powietrza (w przypadku budowy nowych dróg),
- podwyższenie poziomu hałasu (np. inwestycje drogowe, oczyszczalnie ścieków),
- zmiany reżimu wodnego i stosunków wodnych (zbiornik retencyjne, obiekty ochrony przeciwpowodziowej),
- presja zabudowy letniskowej i rekreacyjnej na atrakcyjne i cenne dla całości, tereny przyrodnicze,
- przerwanie ciągłości wzajemnie powiązanych i oddziałujących na siebie systemów ekologicznych, głównie obniżenie dolinnych rzek: Rządzy i Ossownicy.

Ze względu na brak szczegółów co do sposobu realizacji poszczególnych zadań w Prognozie zidentyfikowano tylko kierunki tych oddziaływań.

Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji.

W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania.

Gmina Dobrze, nie jest obszarem przygranicznym, więc realizacja żadnego z proponowanych działań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Pozytywne oddziaływania Zapisów Studium na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

Na skutek tego, że większość proponowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko nie ma więc potrzeby i praktycznego uzasadnienia przedstawiania rozwiązań alternatywnych do pożądanых społecznie inwestycji i działań.

Eksploatacja elektrowni wiatrowych nie powoduje jakichkolwiek emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych podziemnych oraz gruntów. Przeciwnie – farmy wiatrowe przyczyniają się do obniżenia emisji zanieczyszczeń energetycznych (SO₂, NO_x, CO₂, pyły) do atmosfery, zmniejszenia ilości odpadów oraz zanieczyszczeń wód. Jedynym negatywnym wpływem planowanej inwestycji na środowisko i warunki życia ludności jest oddziaływanie akustyczne. Pozostałe oddziaływania, takie jak efekt cienia (przysłonięcie terenu) i efekt stroboskopowy wirnika można uznać za pomijalne.

Celem zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zabudowanych konieczne jest takie rozstawienie turbin, które umożliwi zachowanie obowiązujących poziomów hałasu

Zaniechanie realizacji zaplanowanych w Studium zadań prowadzić będzie do pogorszenia się stanu środowiska oraz jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich zapisów i zamierzeń zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze, pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

17. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

- 1) Polityka ekologiczna państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014, Projekt grudzień 2006.
- 2) Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej oraz Program Działań na lata 2007 – 2013.
- 3) „Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020. Aktualizacja”.
- 4) Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011 - 2014, z uwzględnieniem perspektywy do 2018 r.
- 5) Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018- 2023.
- 6) Program możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla województwa mazowieckiego.
- 7) Program zwiększania lesistości dla województwa mazowieckiego do roku 2020.
- 8) Powiat miński. Informacja o stanie środowiska, maj 2010, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie, Delegatura w Mińsku Mazowieckim.
- 9) „Strategia zrównoważonego rozwoju gminy Dobrze do 2020 r.” – Uchwała Rady Gminy Dobrze, Nr XI/60/07 z dnia 29.11. 2007 r.
- 10) „Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla gminy Dobrze na lata 2010 – 2013 z uwzględnieniem lat 2014 – 2017”.
- 11) „Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla gminy Dobrze na lata 2010 – 2017”.
- 12) Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze we wsi Drop. Opracowanie: mgr Jacek Skorupski, Warszawa, 2003 r.
- 13) Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze dla części wsi Makówiec Mały (części działek nr 96,98). Opracowanie: mgr Jacek Skorupski, Warszawa, 2003 r.
- 14) Prognoza skutków ustaleń Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Jaczewek pod system rurociągów naftowych „Przyjaźń” gmina Dobrze. Opracowanie: mgr Jan Borzyszkowski, mgr inż. Maciej Wagner, Warszawa, czerwiec 2004.
- 15) Materiały informacyjne Urzędu Gminy W Dobrem.
- 16) Informacje – strony internetowe.